

JOEL

23 december 2021

Ik heb me altijd afgevraagd wat die mensen bezielde om een dergelijk avontuur aan te gaan. Was het een gevolg van slapeloosheid of een teveel aan vitamine D tijdens de maanden zonder duisternis of vanwege een depressie tijdens de winters zonder licht? Was het een weddenschap, beneveld door de drank die men uit mensenschedels nipte (wat historisch onjuist blijkt te zijn), opgepookt in een gezelschap van stoere binken die niet voor elkaar wilden onderdoen? Was er een plotse en aanhoudende prijsstijging van het brandhout of de bijenwas voor de verlichting, met een wijd verspreide energiearmoede als resultaat? Of was er een pandemie aan de gang en wilde men daar van wegvlugten?

De meest aannemelijke theorie is dat de Vikings of Noormannen gedreven door overbevolking in hun kleine snekken en grote drakkars sprongen en (na een zelftest) de zee opvoeren, op zoek naar meer voedsel, naar nieuw gevonden land, rijkdom en avontuur.

Je moet het maar doen, met de kracht van de wind en van armspieren, het ruime sop in – zonder kompas, sextant of GPS. Vertrouwend op zon en maan, ervaring en kennis van een aantal generaties, maar toch schier roekeloos. Naar verluidt zijn ze alle kanten opgevaren. De enen pal west, waar ze ruim vijfhonderd jaar vóór Columbus het Amerikaanse continent ontdekten; de anderen oostwaarts om in Rusland terecht te komen. Nog anderen zijn zelfs helemaal tot in Constantinopel geraakt.

De meest voorzichtige Vikings (de softies zo je wil) hielden de kustlijn in het oog en kwamen zo in onze contreien terecht, waar ze – naar verteld wordt – allesbehalve voorzichtig te keer gingen. Van alles hebben ze meegenomen: eten, dieren, mensen als slaven... Ze hebben ook wel hier en daar wel wat achtergelaten – zo stroomt er misschien nog wel een fractie Vikingbloed door onze aderen als gevolg van die grote veroveringen.

Ze leerden ons ook joelen voor de jaarlijkse ommekeer: het moment dat de dagen weer langer werden, was de aanleiding voor het Joelfeest: het licht keert terug. Geen wonder dat met de latere komst van het christendom het feest van Kerstdag daaraan gekoppeld werd.

Zonder aan de traditie en de romantiek van Kerstmis te raken – zelfs een minister zou zich daar niet aan wagen – kunnen we daar misschien weer een Joulefeest aan toevoegen, om deze donkere weken wat te boosten. Het zou passend zijn om de eenheid van energie (een grappig concept voor een land als België waar eenheid inzake energiebeleid zo ver te zoeken is) in

het verlengde van deze feestdagen te verbinden met de vreugde dat de donkere dagen voorbij zijn en de terugkeer naar het licht een feit is.

De onrechtstreekse aanleiding hiervoor is geen triviale woordspeling tussen Joel en Joule, maar het akkoord dat op 23 november 2021 tussen België en Denemarken werd gesloten, waarbij beide landen samen gaan bouwen aan een onderzeese kabel, die twee kunstmatige energie-eilanden zal verbinden. De bedoeling is om tegen 2030 de energie-overschotten van het ene land naar het andere te kunnen doorsturen. In de praktijk zal dat vooral het Deense overschot aan windenergie zijn waar we in België gebruik van zullen maken.

Eindelijk, na zoveel eeuwen, geven die Noormannen dus iets terug. Een goede reden om te joelen of te joulen. De schrijfwijze is van secundair belang, als het licht maar blijft komen!

Prettige Feesten!

Bart Bode